

Nieuw Kunstwerkersstatuut: Is het glas halfvol of halfleeg?

1. Vergelijking oud en nieuw statuut
2. Overgangsmaatregelen

'The reality is in the eye of the beholder' om de uitdrukking 'beauty is in the eye of the beholder' maar te parafraseren. Sommigen zullen vanuit hun persoonlijke situatie vinden dat het nieuwe statuut minder gunstig is dan het oude. Bijvoorbeeld omdat ze tot nog toe nog nooit werden gecontroleerd op de regel met betrekking tot 'gepast werk'. Sommigen zullen ontevreden zijn omdat hun specifieke functie mogelijks niet valt noch onder het oude, noch het nieuwe 'statuut'. Een pak anderen zullen bij de vergelijking misschien eerder zien dat het nieuwe statuut een vooruitgang voor hen betekent.

Kan je ooit goed doen voor iedereen? Not in this world, I guess.

Maar je kan wel gaan voor de grootste gemene deler.

En dat hebben we geprobeerd met Artists United, samen met andere belangenorganisaties.

Voor sommigen is het glas halfleeg, voor anderen is het meer dan half gevuld.

1. Vergelijking oud en nieuw statuut

Oude statuut, oude tweetrapsraket:

- Eerst toelaatbaarheid bewijzen in de werkloosheid = recht op uitkering (312, 468 of 624 dagen afhankelijk van leeftijd);
- Dan de Neutralisatiereguleer bewijzen - vaak ook voordeelregel of 'statuut' genoemd (met tweederde artistieke inkomsten, namelijk 156 dagen waarvan 104 artistiek of technisch-artistiek).

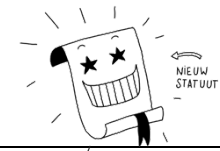
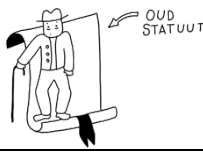
Nieuwe statuut, nieuwe tweetrapsraket:

- Eerst attest 'plus' bewijzen dat toegang geeft tot de specifieke regels voor kunstwerkers in de werkloosheid (5.418 € op 2 jaar of 13.436 € kern-artistieke activiteiten (*) op 5 jaar);
- Dan een aantal dagen of bedrag (alle looninkomsten) in de werkloosheid bewijzen.

Opmerking: voor het attest wordt naar alle beroepsinkomsten gekeken zoals loon, rechten, zelfstandige inkomsten. (Dat is een toepassing van het 'korf-idee' dat was voorgesteld door Servaas Le Compte van Artists United).

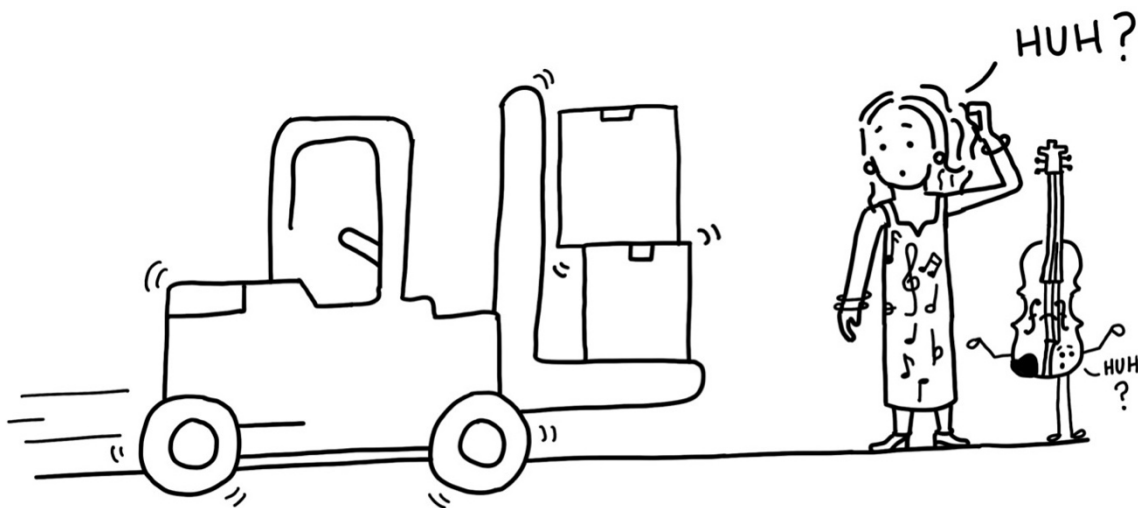
Voor het gedeelte werkloosheid wordt dan weer enkel gekeken naar loon waarvoor sociale zekerheid in het stelsel van werknemers werd betaald omdat het systeem werkloosheid deel uitmaakt van de sociale zekerheid voor werknemers.

Zie het schema hieronder:

VERGELIJKING raket 1	Oude statuut	Nieuwe statuut
Jonger dan 36 jaar	312 dagen op 21 maand + 156 dagen op 18 maand of 22548,24€ + 11274,12 € DUS 33822,36 €	5.418 € voor attest 'plus' op 24 maand + 11274,12 € in werkloosheid op 24 maand DUS 16692,12 €
Tussen 36 en 50 jaar	468 dagen op 33 maand + 156 dagen op 18 maand of 33822,36 € + 11274,12 € DUS 45096,48 €	5.418 € voor attest 'plus' op 24 maand + 11274,12 € op 24 maand DUS 16692,12 €
Ouder dan 50 jaar	624 dagen op 42 maand + 156 dagen op 18 maand of 45096,48 € + 11274,12 € DUS 56370,6 €	5.418 € voor attest 'plus' op 24 maand + 11274,12 € op 24 maand DUS 16692,12 €
Pas afgestudeerden, zogenaamde 'starters'	312 dagen op 21 maand + 156 dagen op 18 maand of 22548,24€ + 11274,12 € DUS 33822,36 €	300 € voor attest 'starter' + 11274,12 € op 24 maand DUS 11574,12 €

VERGELIJKING raket 2, VERLENGING en CONTROLE	Oude statuut	Nieuwe statuut
	3 prestaties (dagen) + 156 dagen waarvan minstens 104 (technisch-) artistiek op 18 maand op ELK moment van controle op de regel 'gepast werk' = controle VDAB of ACTIRIS of 216,81 € + 11274,12 € Controles gebeuren op dit moment veelvuldig in Vlaanderen en minder in Brussel.	Na 5 jaar verlenging van attest: 2.709 € op 3 jaar; Na 3 jaar verlenging van statuut in de werkloosheid: 78 dagen of 5.637,06 €; AFSCHAFFING van de 156 dagen en de controle op 'gepast werk' telkens gedurende de periode van 3 jaar. Geen jobaanbiedingen meer als heftruckchaffeur aan violisten bijvoorbeeld om een concreet dossier te vermelden.
'oudere' kunstwerkers	Oude Statuut	Nieuwe statuut
Reeds 18 jaar beroepsverleden (= 18 jaar het statuut)	3 prestaties + 156 dagen waarvan minstens 104 (technisch-) artistiek op 18 maand op ELK moment van controle op regel 'gepast werk' = controle VDAB of ACTIRIS of 216,81 € + 11274,12 €. Controles gebeuren op dit moment veelvuldig in Vlaanderen en minder in Brussel.	Na 5 jaar verlenging van attest: 2.709 € op 3 jaar; Na 3 jaar verlenging van statuut in de werkloosheid: 39 dagen of 2.818,53 €; AFSCHAFFING van de 156 dagen en de controle op 'gepast werk' telkens gedurende de periode van 3 jaar.

Op een dag vind je de job van je leven, en dan ben je weg natuurlijk... Een jobaanbod als heftruck chauffeur door VDAB aan een violiste zal in het nieuwe statuut niet meer kunnen!

Hoogte van de uitkering

Oude statuut	Nieuwe statuut
Bedragen* (in euro's) bruto/maand <ul style="list-style-type: none"> - Samenwonende met gezinslast: 1537,90 € - Alleenstaande: 1246,18 € - Samenwonende: 1107,34 € Minimumbedrag, kan verschillen afhankelijk van het verdiende loon op het moment van de uitkeringsaanvraag	Bedragen* (in euro's) bruto/maand <ul style="list-style-type: none"> - Samenwonende of alleenstaande met gezinsverantwoordelijkheid: 1.440 € - Samenwonende of alleenstaande zonder personen ten laste: 1.635 € Eén bedrag voor alle ontvangers.

* Vanaf 01/08/2022, bedrag indexeerbaar.

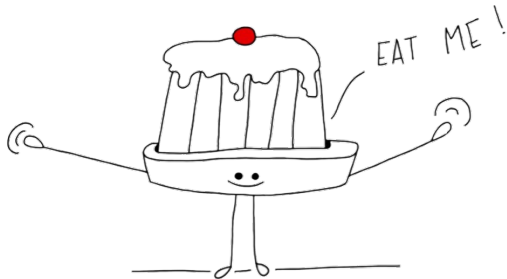

De Fabeltjeskrant van 65.400 euro

MOET je 65.400 € bewezen hebben om het attest 'plus' dat toegang geeft tot de specifieke regels in de werkloosheid? Dat is een hardnekkig verhaal dat op sociale media circuleert. NEEN. Je kan je attest 'plus' bewijzen met ofwel 5.418 € op 2 jaar of 13.546 € op 5 jaar plus een dossier indienen dat bewijst dat je werkzaam bent in de sector. Het klopt, het is een gemiste kans van de politiek dat men niet geopteerd heeft voor een lager bedrag voor de automatisatie van het attest. We riskeren heel veel dossiers te hebben die niet zullen kunnen geautomatiseerd worden. Langs de andere kant is het géén verplichting om 65.400 € te moeten bewijzen om je attest 'plus' te kunnen verkrijgen. Je moet wel een dossier indienen.

Dossier indienen? Weinig nieuws onder de zon:

Veel kunstenaars hebben al wel eens een aanvraag ingediend bij de Commissie, ofwel voor de kunstenaarskaart om met KVR te mogen werken. Ofwel voor het visum om met een 1bis contract te kunnen werken. Een dossier indienen is niets nieuws onder de zon en is geen rocket science.

THE PROOF OF THE PUDDING IS IN THE EATING

The proof of the pudding is in the eating

De nieuwe Kunstwerkcommissie zal voor 50% bestaan uit mensen uit de sector. In vergelijking: De 'oude commissie' bestaat slechts voor ongeveer 15% uit mensen uit de sector.. De hamvraag voor velen is blijkbaar: vertrouwen we onze collega-kunstwerkers of niet; ik alvast wel.

Cumul berekening (***)

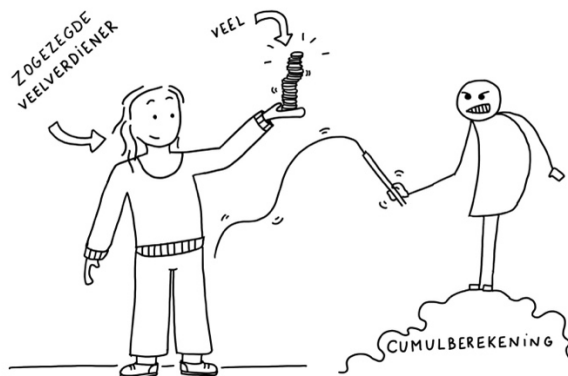
Er bestaat ook in het oude systeem een cumul berekening: Als je met taakloon werkt, zal men deze cumulregel controleren: Het parameterbedrag is momenteel in het oude statuut 108,405 € (= 1,5 maal het bedrag van een arbeidsdag van 72,27 €).

Dat parameterbedrag verhoogt in het nieuwe statuut naar 2,5 maal 72,27 €, dus 180,675 €. Met andere woorden: In het nieuwe statuut kan je méér verdienen met taakloon vooraleer je een negatief effect van de cumul berekening hebt.

Opmerking: we stelden vast in de nieuwe teksten dat het nieuwe parameterbedrag nog niet onmiddellijk zou toegepast worden en hebben de vraag gesteld aan de kabinetten om dit op te lossen.

Is het een voor- of nadeel dat alle looninkomsten zouden beschouwd worden als een taakloon?

Want dan valt elke looninkomst onder de toepassing van de cumulberekening, toch? Ja dat klopt. De cumul berekening moet je samen lezen met een nieuwheid in het nieuwe statuut waarbij men alle looninkomsten (of het nu een taakloon- of uurlooncontract is) zal beschouwen als een taakloon en dus zal onderwerpen aan de cumul berekening.

Het **voordeel** is dat kunstwerkers die nu er niet in slagen om hun 'statuut' te bewijzen, net dankzij het feit dat alle looncontracten als taakloon zouden beschouwd worden, wél meer dagen zullen kunnen bewijzen en makkelijker hun statuut zullen kunnen bewijzen.

Het **nadeel** is dat wanneer men relatief 'veel' verdient, men zal 'afgestraft' worden door de cumul berekening die in het nieuwe statuut zal toegepast worden

op alle looncontracten. Dit probleem stelt zich bij de hogere lonen. (I wish dat ik als contrabassist bijvoorbeeld meer dan 180,675 euro brutoloon per dag zou verdienen. Want dan heb je een factuurbedrag nodig van tussen 296 en 325 €, afhankelijk van of je gekozen hebt voor een voordelige loonverwerker of niet:

Om van factuurbedrag naar brutoloon te gaan dien je de sociale zekerheid van ong. 34% en persoonlijke sociale bijdrage van 13,07% af te trekken, enz. Dan heb je nog de kost die elke loonverwerker aanrekent en die tussen de ongeveer 6 tot 15% is. Ook als je 'vast' in dienst bent, bestaat deze loonkost uiteraard).

De voorgestelde oplossing die de politiek NIET gevolgd heeft, was van ofwel het parameterbedrag voor de cumul berekening maal een factor 3,5 of 4 te doen (ipv de 2,5 die men nu gekozen heeft). Ofwel van de referte periode van de cumul berekening te verlengen. In de laatste versie van de teksten stellen we vast dat de politiek deze suggesties niet gevolgd heeft, helaas.

Men heeft WEL een uitzondering gemaakt voor de lonen in de filmsector (PC 303). In dit paritaire comité zijn de barema's het hoogste van alle artistieke sectoren. Daarom zal men de cumul berekening niet toepassen op lonen in PC 303. In plaats van te schieten op de collega's van de filmsector die nu genieten van deze uitzondering op de cumul berekening, zou het logischer zijn dat men deze uitzondering ook zou doortrekken voor contracten in bijvoorbeeld de podiumsector. Want mensen vanaf ongeveer 20 jaar anciënniteit, zullen anders dagen uitkering verliezen door deze nieuwe regels omtrent taakloon en cumulberekening. Hoe bereken je je anciënniteit? Zie lager bij (**)

LEES HIERONDER OOK DE OVERGANGSMAATREGELEN

2. Overgangsmaatregelen

Luik werkloosheid: zou in werking treden vanaf 1 oktober 2022

Overgangsmaatregelen, van kracht tot de nieuwe Kunstwerkcommissie actief wordt.

Heb je vandaag reeds het "statuut" (= Neutralisatieregeling in de werkloosheid) ?

Je gaat op 1 oktober automatisch over naar het nieuwe "statuut".

De volgende verlenging is dan op 30 september 2025.

Dus: Je wordt als kunstwerker beschouwd, ook al heb je nog geen attest van de toekomstige Commissie. Zodra de Commissie operationeel is, zal je ingelicht worden over de te volgen procedure.

A/ Tot 30 september 2022

Heb je het "statuut" (neutralisatieregeling, ook 'voordeelregel' genoemd) nog niet ?

Dan kan je het "statuut" (neutralisatieregeling) aanvragen volgens de 'oude regels:

LET OP: dat wil zeggen dat je reeds je recht op uitkering hebt bewezen, voor je deze neutralisatieregeling kan aanvragen.

- ➔ 156 dagen (of het overeenstemmende taakloonbedrag) bewijzen waarvan minstens 104 artistiek. Of 156 dagen waarvan minstens 104 technisch in de artistieke sector (geen taakloonberekening mogelijk) in de 18 maand voorafgaand aan het einde van je eerste periode.
- ➔ De referentieperiode is 18 maand en kan worden verlengd met periodes van arbeidsongeschiktheid van minstens 3 maand en met de periodes die werden bevroren door de covidperiode indien deze vallen binnen de referentieperiode.
- ➔ De dagen worden berekend volgens de huidige geldende regels (zie onze [FAQ-pagina](#) op www.artistsunited.be)

B/ Vanaf 01 oktober 2022

NIEUW: IEDEREEN kan een aanvraag indienen, of je nu in je eerste periode van uitkering zit of in de tweede of derde periode, of inschakelingsuitkering hebt, of niet-vergoede werkloze bent (nog geen recht op uitkering hebt), enz.

- ➔ 156 dagen waarvan minstens 104 artistiek of het overeenstemmende taakloonbedrag of technisch in de artistieke sector gedurende 24 maand voorafgaand aan de aanvraag.
- ➔ De referentieperiode is nu 24 maand en kan worden verlengd met dagen van arbeidsongeschiktheid van minstens 3 maand.
- ➔ De dagen worden berekend volgens de huidige geldende regels (zie onze [FAQ-pagina](#) op www.artistsunited.be)

VOETNOTEN

Wetteksten, zie deze link: <https://workinginthearts.monopinion.belgium.be/pages?locale=nl>

(*) Voor het **kunstwerkattest** moet het bestaan van een professionele praktijk in de kunsten worden aangetoond. Er wordt enkel rekening gehouden met de artistieke, artistieke-

technische of artistiek- ondersteunende activiteiten binnen de domeinen van de kunsten, onder meer de beeldende en audiovisuele kunsten, de muziek, de literatuur, het spektakel, het theater, de choreografie en het stripverhaal.

Pluri- en transdisciplinaire activiteiten spelen zich minstens deels af binnen de domeinen van de kunsten. Deze domeinen worden op een evolutieve manier geïnterpreteerd. De Kunstwerkcommissie zal hiervoor een methodologie vastleggen in haar huishoudelijk reglement.

Om na te gaan of de aanvrager een 'professionele' praktijk in de kunsten heeft, wordt nagegaan of zijn beroepsinkomsten en tijdsinvestering volstaan om in een deel van het eigen levensonderhoud te kunnen voorzien.

Worden beschouwd als kernactiviteiten van de professionele artistieke praktijk in de kunsten:

1° artistieke, artistiek-technische of artistiek- ondersteunende activiteiten waarvoor de aanvrager een beroepsinkomen heeft ontvangen;

2° inkomsten uit auteursrechten of naburige rechten op artistiek werk dat de aanvrager zelf heeft gemaakt of uitgevoerd;

3° prijzengeld toegekend als bezoldigingen van artistieke activiteiten

*(**) Zal er effectief een probleem zijn met de cumul berekening? Je moet al flink wat jaren **anciënniteit** hebben én betaald worden conform deze anciënniteit om een nadelig effect te hebben van de nieuwe parameter van de cumul berekening:*

Velen in onze sector denken dat ze meer jaar anciënniteit hebben dan de jaren die ze effectief anciënniteit hebben; ik verklaar me nader:

Anciënniteit wordt in de podiumkunsten bijvoorbeeld op de volgende manier bepaald:

- minder dan 3 maand werken op een jaar = het effectief aantal gewerkte dagen als anciënniteit

- Tussen 3 en 6 maand werken = 6 maanden anciënniteit

- meer dan 6 maand werken op een jaar = 1 jaar anciënniteit

In mijn geval ben ik meer dan 30 jaar in de sector bezig maar enkel mijn vast doorlopend contract in de Opera leverde me 18 jaar anciënniteit op, de jaren daarna deed ik o.a. andere jobs en kom ik dus niet elk jaar aan een vol jaar anciënniteit: Als kunstenaar is het eerder zeldzaam dat men effectief 6 maand op een jaar onder contract staat. Dat is de realiteit voor veel kunstenaars: We werken hard heel het jaar door maar dat wil niet zeggen dat men een heel jaar onder contract staat als kunstenaar, dus men bewijst minder jaren anciënniteit dan het aantal jaren dat men al actief is met andere woorden.

*(***) **Cumul berekening**, say what?*

Vandaag krijgt een artiest die gewerkt heeft via taakloon in het volgende trimester eventueel af te rekenen met "niet vergoedbare dagen"

Er wordt daarbij vanuit gegaan dat een artiest die betaald werd per taak vergoed werd voor meer dagen dan de dag waarvoor hij betaald werd. Hij heeft dan voor een aantal dagen "onterecht" een uitkering ontvangen. Die "onterecht" vergoede dagen worden later (in het volgende trimester) niet vergoed indine men boven een bepaald bedrag heeft verdiend. Deze cumulregel of - berekening zorgt voor veel bijkomend administratief werk bij RVA, kunstenaars en uitbetalingsinstellingen, ze wordt als niet fair en discriminatoir ervaren en ze hanteert een ingewikkelde en tijdrovende berekening.

Waarom niet fair? De gemiddelde cao-verloning in de sector is namelijk hoger dan het parameterbedrag voor de cumul berekening die gehanteerd wordt. Dat betekent dat wanneer men een normale verloning krijgt, men daardoor afgestraft wordt gezien de cumulberekening bepaalt dat men dagen uitkering verliest (niet-vergoedbare dagen) in het daaropvolgende kwartaal indien men meer verdient dan het parameter-bedrag!

Daarom dat men nu in het nieuwe statuut deze parameter verhoogd heeft, maar helaas nog steeds niet vodoende heeft verhoogd om alle problemen op te lossen.

*Toen omstreeks 2014 deze parameter werd besproken in het **Beheerscomité** van de RVA, wou men deze parameter nog lager zetten. Na tussenkomst van Servaas Le Compte, toen nog werkzaam bij een andere organisatie, heeft men op zijn vraag die parameter met 50% verhoogd. Anders was deze parameter exact dezelfde als het bedrag om een dag arbeid te bewijzen. Men heeft dan parameter maal 1,5 goedgekeurd.*

Echter had men geen oren naar het feit dat die parameter ondanks de maal 1,5 nog steeds lager was dan een CAO verloning.

Er werd een onderbreking van de vergadering gevraagd. De boodschap van de eigen vakbondscollega's aan Servaas – die geen vast zitje in het Beheerscomité had en er op uitnodiging was - was dat hij blij mocht zijn met wat er binnengehaald was (factor maal 1,5) en dat er niet meer dan dit mogelijk was. Servaas mocht van zijn vakbondscollega's nog de vergadering verder volgen indien hij beloofde niets meer te vragen dan wat hij reeds had binnengehaald... Inderdaad, een vergadering die een mengeling was van 'In de Gloria' samen met Kafka...(Geschreven zonder enig disrespect naar In de Gloria en Kafka).